

RESEÑA

MONTSERRAT ROIG EN EL RECORD. VISIONS I ANTOLOGIA DE TEXTOS

Santanach Suñol, Joan (ed.). *Montserrat Roig en el record. Visions i antologia de textos*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2021, 66 pp. ISBN: 978-84-9168-697-2. <http://hdl.handle.net/2445/177213>

HÉLOÏSE ELISABETH MARIE-VINCENT GHISLAINE DUCATTEAU
Universidad de La Laguna
heloise.ducatteau@sciencespo.fr

Encara que lo nombre de Montserrat ye bien conoixiu per los hispanohablantes y catalanoparlants ise d'Espanya, la escritora Montserrat Roig i Fransitorra ye menos conoixida. Esto se debe probablemente a lo feito que murió muito choven, a la edat de quaranta y cinco anyos, en 1991, a causa d'un cancer de teta. Nomás una d'as suyas obras ha estau traducida a lo francés: la colección de cuentos *Le chant de la jeunesse (Lo canto d'a choventut)*, gracias a la traductora Marie-José Castaing, que la publicó en Verdier, una editorial parisina especializada en literatura extranchera. Manimenos, se le ha dedicaú una tesi doctoral en luenga francesa. Aborda las suyas cinco novelas dende una perspectiva narratológica y historica. Estió desfendida en 2004 per Odile Courtois en París 4, hue Sorbona-Université, baixo l'adreza de Marie-Claire Zimmermann. Montserrat Roig tamién ye tractada en atras tesis doctorals: sobre Barcelona per Roxana Nadim, sobre lo problema d'o luengache informal en a escritura catalana per François Niubo, sobre didactica per Josep Vidal Arráez, sobre estudios teatrals per Aymeric Rollet. Una tesi sobre lo escritor José Manuel Caballero Bonald d'Ismaël Chataigné tamién la menciona. La nuestra escritora catalana ha estau un poquet mas traducida a l'anglés: la traducción inglesa d'a obra mencionada estió mesmo preseleccionada pa la edición 2022 d'o Premio Republica de Consciencia, y una

Cómo citar este artículo: Ghislaine Ducatteau, Héloïse Elisabeth Marie-Vincent (2024). Reseña de Montserrat Roig en el record. Visions i antologia de textos

Hesperia. Anuario de Filología Hispánica, XXVII-1, 205-208

Recibido: 02/04/2023, Aceptado: 09/10/2023

© Héloïse Elisabeth Marie-Vincent Ghislaine Ducatteau

Este trabajo está sujeto a una licencia de Reconocimiento 4.0 Internacional de Creative Commons (CC BY 4.0)

traducción d'a suya obra *Reivindicació de la senyora Clito Mestres* (*Reivindicación d'a senyora Clito Mestres*) se representó en 1997 en Saskatton, Canadá. Lamentablement, en o libro no s'aborda en absoluto la recepció d'a escritora en l'extranhero.

Como suchiere lo titol, lo libro presenta primero distintas visions de l'autora antes d'ofrir una selecció d'os suyos textos. Quan la suya obra sía de dominio publico, cal asperar que aumente l'interés per ella. Per desgracia, esto no ocurrirá dica dentro de quantos decenios. Lo prefacio ye escrito per lo rector d'a Universitat de Barcelona, Joan Guàrdia Olmos, en parte perque con motivo d'o Día d'a Muller en 2021 se leyieron extractos d'a obra d'a escritora en l'edificio historico d'a facultat. En o prólogo s'indica que muitos d'os textos debegan reeditarse perque ya no yeran disponibles en as librerías. Esto se debe a lo feito d'estar muller, afirma.

Anna Maria Villalonga, experta en a nuestra escritora, repasa la suya biografía. Lo suyo compromiso con o feminismo y lo suyo amor per la literatura no son una casualitat: lo suyo pai, Tomàs Roig i Llop, yera advogau y escritor, y la suya mai, Albina Fransitorra i Alenyà, yera comprometida con la causa feminista y estudió filolochía dica muito tarde. Los estudios de Montserrat marcoron l'inicio d'o suyo luita contra lo franquismo a través d'a Caputxinada, l'assembleya d'o sindicato democratico d'estudiants. Con nomás vinticinco anyos ganó lo premio Víctor Català y a l'anyo siguient voló a Bristol, an treballó como lectora de catalán. A lo suyo torno, no nomás siguió fer un nombre como autora literaria, sino tamién como periodista en as revistas *Serra d'Or*, *Destino* y *Jano*. Lo suyo talento s'extiende a la historiografía, con un libro sobre los catalans en os campos nazis y unatro sobre Leningrado entre la Segunda Guerra Mundial. Manimenos, nunca se declaró historiadora. A la fin d'a suya vida, Montserrat se dedicaría a lo chenero d'o conto, impregnado d'autobiografía, a lo teatro y a l'asayo. Pa lo nuestro gusto, Villalonga aborda masiau breument la suya recepció per Neus Real, que destacó la musicalidad de quantos d'os suyos cuentos.

Unatra especialista, Anna Ballbona, se centra en a suya producció periodistica, inseparable d'a suya producció literaria. Se centra en entrevistas y articlos que enriqueixen lo nuestro conoixencia d'a suya visió de Barcelona, d'a suya epoca, d'a suya paso d'una familia de dreitas a las luitas de zurdas. Qualques

d'as entrevistas estioron realizadas en vida de Montserrat Roig per periodistas, atras post-mortem a la suya mai Albina Fransitorra y a la suya amiga Pilar Aymerich per Anna Ballbona. Se destacan dos características de Montserrat: lo suyo lucidez y la suya humor.

La nuestra atra experta, Queralt Solé, se centra en a relación entre Montserrat y la historia. Se refiere a una cita de Montserrat, seguntes la quala lo deber d'artistas y periodistas yera quitar a la luz los pasajes foscos d'a memoria colectiva. Se comenta unatra obra historica: la d'o politico catalán Rafael Vidiella, exiliau en Hongría.

L'antolochía que ocupa la metat restante d'o libro incluye once textos breus. Permiten apreciar la intertextualidad teixida per lo escritor (con *Digues que m'estimes encara que sigui mentida* (*Di que m'estimas encara que sia mentira*), que se fa eco d'a mas famosa Mercè Rododera, y *Un pensament de sale, un pessic de pebre* (*Un pensamiento de salo, un pessic de pebre*), que evoca a Rousseau). Ye de lamentar que no i haiga bibliografía pa profundizar en a investigación sobre l'autor, encara que la i hai en abundancia. Esté pro mencionar a Francés Díez (2005, p. 97-115), Julià (2012, p. 213-225), Łuczak (2013, p. 105-117), Nichols (2006, p. 547-552) u Carme Riera (2010, p. 7-17).

REFERENCIAS BIBLIOGRAFICAS

- Francés Díez, M. A. (2005). Finestra endins i enfora: sobre algunes protagonistes de Montserrat Roig. *Feminismo/s*, 5, 97-115. <http://dx.doi.org/10.14198/fem.2005.5.07>
- Julià, L. (2012). La mirada literaria de Montserrat Roig, Digues que m'estimes encara que sigui mentida. *Lectora: Revista De Dones I Textualitat*, 18, 213-225. <https://revistes.ub.edu/index.php/lectora/article/view/7263>
- Łuczak, B. (2013). Ciudad y texto: leyendo a Montserrat Roig en compañía de Cristina de Pizán. *Studia Romanica Posnaniensia*, 40(2), 105-117. <https://doi.org/10.14746/strop.2013.402.008>
- Nichols, G. C. (2006). Això era i no era: mito y memoria en Montserrat Roig. *Arbor: Ciencia, Pensamiento y Cultura*, 182, 547-552. <https://doi.org/10.3989/arbor.2006.i720.50>
- Riera, C. (2010). Montserrat Roig: una altra mirada de Barcelona. *Lectora: Revista De Dones I Textualitat*, 1, 7-17. <https://revistes.ub.edu/index.php/lectora/article/view/6406>
- Roig i Fransitorra, M. (1993). *Le chant de la jeunesse*. Lagrasse, Verdier.
- Roig i Fransitorra, M. (1992). *Reivindicació de la senyora Clito Mestres*. Edicions 62.

